

ja rajattomista" vaatimuksista. Hän puhuu ehkä vasten parempaa tietoaan, siten voi tuon laiken käsittää. Tähän asti ovat vääristelleet Bebeliä, nyt ovat löytäneet jonkun tohtori Tannerin malliksi tai teoriiaksi. August Bebel lienee hieman vanhempi sosialisti kuin joku Tanner ja siksi hänen mielipiteillään on enempi kantavuutta. Vainaan tähän mitä Bebel sanoo noista „rajoittamista" suhteista: „Amioliitto on olewa kahden ihmisen yhtyminen keskenäisestä rakkaudesta luonnon tarkoituksen toteuttamiseksi". No Ida, entä se moni-vaimoisuus ja monimiehisyys? Ei löydyhkään. Bebel jatkaa: „Ihminen ei ole elukka, eikä häntä tyydytä vain waltawimman wietkinsä ruumiillinen tyydytys, hän waatii myös henkistä wetoa-voimaa ja yhteensopiwaisuutta sen henkilön kanssa, johon yhtyy".

Ida Y.-K. wäittää, että socialistit häwittäwät lapsuuden kodin. Olen edellä jo todistanut, että porwarit ovat sen jo häwittäneet, mutta me aiomme sen jo rakentaa. Mitä siihen tulee, että socialistit jättäisiwät lapsensa oman onnensa nojaan on walettä. M. m. Bebel sanoo: No lasten omistamisesta ja weliwollisuudentunne näitä kohtaan tekewät kahden ihmisen rakkaudensuhteen kauemmin kestäwäksi.

Minun täytyy ihmetellä Ida Y.-K:n johdonmukaisuutta, hän kun polemiseeraa Hilja Pärssistä vastaan, kun H. P. on anonut eduskunnassa turvaa turwattomille äideille ja lapsille. I. Y.-K. wäittää, että tarwitaan sekä isä että äiti, kaswattamaan lasta. No myönnetään, mutta onko se ihmismillistä, että jätetään waille kaikkea hoitoa, jos ei saada täydellistä? Sitä ainakin näkyy tämä suomettelainen rouwa tahtowan.

Mitä siihen walttiin tulee, että on turmiollista waatia yhteiskunnan kaswatusta lapsille, on se itse katkaisut kärkensä. Porwarilliset itse suosiwat yhteiskunnan kaswatusta. Lähetäwät pienemmät lapsensa leikkikouluihin, suuremmat muihin kouluihin ja pensioonaatteihin. Eiwät wain soisi sitä hywää työläisten lapsille, mistä omat lapset nauttiwat.

Porwaristo tietää, että jokainen sosialidemokratian voitto horjuttaa porwariston harwainwaltaa ja siksi he epätoiwon wimmalla koettawat ehkäistä sen eteenpäinmenoa, onnistuen siinä kuitenkin huonosti. Ei sen wastustus, eikä ne pienet parannukset, joita porwarilliset lupaawat, keskeytä sosialismin waltawaa kulkua. Lopetan Bebelin sanoilla: Mihin porwarillinen yhteiskunta on turhaan sanonut pyrkiwänsä ja mihin sen tähtynä murskautua wapauden, tasaarwon ja weliwyyden saattamiseksi, sen sosialismi toteuttaa.

Porvarisnaiset luokkarajoja selven-tämässä.

Työläisessä kirjoittaa „Mies" porwarein liittoutumisesta sosialidemokratiaa vastaan m. m. Ei olisi uskonut, että suomettarilaiset, wiikingit ja nuorjuomalaiset sopisiwät yhteisestä waalijulistuksesta. Niin paljon toki olisi luullut suomettarilaisten tunnioittawan tois-kansalaisia ja toisi-kansalaisia periaatteitaan, nuorjuomalaisten lais-lisuuttaan ja wiikingien ruotsalaisten kulttuuriaan. Mutta kun waara on suuri, niin Herodotekset ja Pilatukset sopiwat. Pääkaupungin porwarislehdisiä on kiusiwi suomettarilais-wiikingiläis-nuorjuomalaista rouwaa ja wanhaapiitaa julaisseet manifestin, jossa kieltämällä naisia äänestämästä sosialidemokraateja, wälillisesti tehotetaan naisia äänestämään suomettarilaisia, wiikingejä ja nuorjuomalaisia. Mä-tellää, se senaattorin turwatan tytär Aleksandra Gripenberg ja Suo-mettaren entijän päätoimittajan rouwa kehottawat naisia äänestämään wiikingejä! Ruotsalaisten kulttuurin etuwartija Edla Freu-denthal temessä jaman palveluksen suomettarilaisille! No, wuo-roin wieraisia käydään. Nuo arwoijat rouwat ja wanhat piit tunnustawat ihan suoraan, että sosialidemokratia on saanut heidät näin unohtamaan nähtellyn erimielisyytensä ja pöytänyt selwen-tämään luokkarajat ja asettumaan luokkataistelun kannalle.

Entäs ne merkit, joilla sowsa toimivat riistajapuolueitten naiffojet yrittäwät kalastella? Tietysti kristinusto, siweellisyys ja kodin pyhyys. Raurettawalta se tuntuu, mutta sittekin se on totta. Ellei tuolla yhteispuuhalla olisi tarkotus kalastella myös työläis-naisia näitten tefokristillisten, ja tefopyhien puolueita äänestä-mään, niin ei wiitsisi koto rostaan lajota. Paljon kiitollisempi ja laajempi työmaa olisi arw. Naifilla koota joutonja sotajalalle omia puoluelaisiaan vastaan, sillä missään ei kristinustoa niin häwäistä, siweellisyhtyä tehdä kauppatawariksi, kodin pyhyhtyä wajoteta porttoloitten wuoteisiin kuin juuri porwarillisen hienoston, intelligenssin piireissä. Menkää sinne, siellä teillä rouwat ja wan-hat piit on sijälähetystyötä. Jos se työ menestyisi, niin säästyi monta työläisten tytärtä ja waimoa teidän kristillisisiweellisten py-hien raateluilta.

„Naifet ovat enemmistönä walitsijain joukosja. Se siis rat-kaisewasti waikuttawat siihen, minkälaisia edustajia waltiopäiwille walitaan", lausuwat nämät parwariston naisapostolit ja liifäsi ty-sjwät:

„Mitä aikowat naifet tehdä? Mitä on heidän omantuntonsa waatimus? Tuleeko lakia säättämän kofouksenne enemmistöksi sozia-listit?"

Nuo hienohelmat tshjwät teitän, työläisnaiset. Oikeastaan se on häwyntön tshjmys, häwyntön sen wuoksi, että riistajaluotan naifet sen tekewät, sillä työläisnainen, äiti ja tytär, tietää herras-kasten sanomattakin mitä hänen silloin tulee tehdä, kuin hänen mie-hensä, weliensä tai sulhasensa menee waaliin ja äänestää sosialidemokra-tiaa. Työläisnainen tekee samoin, sillä siten hän ilmaisee, että hän inhoo niitä, jotta suojelewat ja tshjnsin hampain ylläpitäwät sitä jär-jestelmää, jota tekee työmiehestä juopon, muuttaa työläiskodin kärke-symysten asunnot, ajaa rastaan naisen anjiotyöhön, polkee hänen palkkaansa ja riistää leiwän saanttilaisuuden miehiltä j. n. e. Työ-läisnaiset, jos kuttaa tuntewat kapitalistisen riisto- ja kirusjärjes-telmän tshjnet omassa pinnassaan ja sen wuoksi he tietäwät, että heidän on äänestettävä sellaista järjestelmää vastaan ja wietävä sosialidemokratiaa voittoon.

Työläisnaiset, selwentäkää tefin puolestanne luokkarajat seu-raten herrasnaiffojen esimerkkiä, muistaen, että herrasnaifet ovat waiwella ja wiewät nuffensa äänestämään, jonka wuoksi teidänkin on jokaisen tehtävä pyhin weliwollisuustunne elämässä, j. o. täy-tettävä weliwollisuutenne koto sorrettua ihmisfunkaa kohtaan.

Porwarisnaiset kirkuwat: alas sosialidemokratia. Wastattak te: sosialidemokratia voittoon! Jokainen työläisnainen waaliin. Piirto sosialidemokratian waaliliittoon ja punainen tummitus panee kuin kuin paneekin porwariston hajuweijältä tuoksuwat nufet kauhusta pyörtymään ja rupeamaan — laupeudenjisariksi.

Sivistyneen luokan ja työluokan naisen elinehtowaatimukset.

Nya Presjen on ryhtynyt ottamaan selwää siwistynei-den, itse itseään elättäwien naisten elämisehdoista, lähet-tämällä tshjshjrtsejä eri henkilöille. Lehti julkaisee sitten saa-manja wastaukset. Ensimmäisenä wastaa herra G. Dreijer todistellen, miten järjetön on itse tshjshjrtsen muoto, siinä kun tshjrtään „mitä itse itseään elättävä nainen siwisty-neestä kodista tarwitsee tullaakseen toimeen. Herra Dreijer huomauttaa sattuwesti miten siwistyneissä kodeissa kas-watetaan lapset siihen käsitykseen, että heidän säätynsä on oikeutettu waatimaan elämällä suurta ylellisyhtyä ja että heillä pitää olla erikoisoikeuksia muihin kansalaisiin werra-ten. Mutta waikka hän näin saarnaa, niin jitte hän itse aiwan jamoilla perusteilla jataka naifet eri luokkiin ja luokkajaon peruste on sama, jota vastaan hän alusja taisteli. Herra Dreijer esittää seuraawan elämisehdon naisille:

1). Kansakoulun siwistysen omaawa nainen	
tarwitsee ruokaan ja asuntoon	Smf. 45:—
waatteisiin	„ 15:—
huweihin ja muuhun	„ 10:—
säästöön	„ 10:—
	Smf. 80:—

2). Tyttökouluun käynyt tarvitsee ruokaan ja asuntoon	Smk. 70: —
vaatteisiin	" 20: —
huuweihiin ja muuhun	" 20: —
jäästöön	" 10: —
	Smk. 120: —

3). Yliopiston käynyt ruokaan ja asuntoon	Smk. 90: —
vaatteisiin	" 25: —
huuweihiin ja muuhun	" 25: —
jäästöön	" 10: —
	Smk. 150: —

Sitten on vastaus eräältä, joka työstentelee pankissa ja joka paitti palkkaansa saa — eläkkeen, mutta sitten on myöskin vaatimukset kaswaneet, niin että summat ulosmenoihin on koko suuret verrattuna herra Dreijerin esitykseen.

Wuokraan, puihin ja „yläspasjaukseen“ vuodesja	Smk. 920: —
Ruokaan (2 ateriala ja aamupäivän kahvi)	" 720: —
Waloön, pesuun, korjauksiin y. m. kuluhiin	" 200: —
Waatteisiin	" 500: —
Kylpylaitokseen eli wixistys matkaan kessällä	" 500: —
Ulosmenoja, telef, lääkäri, lääkkeet, posti ja yhdistysmaksut	" 460: —
Suwit, kirjallisuus, sanomalehdet, taide- teokset, lahjat	" 600: —
	Smk. 3,900: —

Ruotsalaisen puolueen naisedustaja Dagmar Newius katsoo, että siivistynyt nainen tarvitsee voidakseen elää jättäytensä mukaisesti vähintään 200 mk. kuukaudessa, eli 2,400 vuodesja, ja sekä on liian vähän, jilloin vielä ei saa asettaa suuria vaatimuksia waatetuksen suhteen, eikä muutenkaan.

Sitten vielä muutamia vastauksia, joissa kuukausmenot nousivat 150 ja 200 mk. Vahdessa on myöskin katso hwin pistävää tyhjyyttä herra Dreijerille siitä, mistä saa ruan ja asunnon 45: — tai 70: — mk. kuukaudessa, sekä kuinka paljon palkka nousee uueamman tutkinnon suorittaneelle ja milloin se pysähtyy?

Tässä porwarillisten naisten vaatimukset palkkoihin nähden, jonka vähemmällä he eiwät katso tulewansa toimeen. Herra Dreijerin kanta on nykyisen porwarisjärjestelmän kanta jemmoinenaan, sen mukaan pitää naisen, joka on niin köyhästä kodista, että wanhemmat eiwät ole jaksaneet antaa hänelle muuta oppia kun kansakouluopin, tuleman toimeen noin kolmasosa vähemmällä kun naisen, joka on warakkaasta kodista ja jonka wanhemmat owat hienneet uhraamaan tyttärensä opetuksen rahoja. Wähinfo muuten, että herra Dreijer ei mainitse millä naisen, joka on niin köyhästä kodista, että ei ole saanut edes kansakoulusiivistystä on tultawa toimeen. Eiköhän esitetty laskelman perusteella 50 mk. kuussa, jolloin täytyisi jättää myös jäästöön vähintään 10 mk. Tässä on otettava huomioon, että laskelmat on tehty Helsingin kalliiden hintojen mukaan.

Tässä on meillä esimerkki siitä, mihin on pyrittävä. Ompelijain tilaston perustalla on suurin osa ompelijoita, joiden palkka ei nouse edes 50 mk. kuussa ja vielä on suuri joukko ompelijoita, jotka eiwät saa edes 30 mk. kuussa. Samoin on tehtaisja naisten palkka paljon alle alimman wälttämättömän määrän. Ja samat herrat ja naiset kun on tyhjyys työläisnaisten palkoista owat aina walmiit jeltittämään, että kyllä nainen tulee toimeen vähemmälläkin.

Työläisten vaatimukset saada sama palkka samasta työstä, on se periaate, johon me pyrimme ja jota meidän tais-

telu tawoittaa. Porwarilliset niin miehet kun naiset owat yhtä mieltä työläisnaisten palkkojen suhteen, joskin ajawat omanja korottamusta. Miina S.

— **Prostitueeratut naiset ja heidän rikostoverinsa miehet.** Kun kuuli millä hartaudella joidenkin porwarein puolelta puolusteltiin lailistettuja haureuslaitoksien pysyttämistä voimassa, niin ehdottomasti tuli ajatelleksi, että nämät puolustajat olisivat näiden naisten lämpöisiä ystäviä. Mutta todellisuudessa, on asia aivan toinen. Kun nämä hienot — prostitueeratut herrasmiehet menevät arvoistensa naisten seurassa sanokaamme kahvilaan, ja satuvat näkemään siellä rikostoverinsa prostitueeratun naisen, niin tulee herra pulaan, tuo nainen katselee tuttavallisesti miestä, jonka kanssa on niin monet kerrat ollut läheisessä ystävyysuhteissa.

Mutta herrasmies ei tahdo tunnustaa seuralaisilleen, että hän tuntee noita — »inhoittavia» olentoja, prostitueerattuja naisia, ja päästäkseen palkhästä on herralla otsaa mennä tekemään valitus kahvilan omistajalle siitä, että hän sallii — »yleisten naisten» käyvän hyvämaineisessa kahvilassa ja että jos niitä ei sieltä poisteta, niin — heitä suuri joukko lakkaa siellä käymästä. Ja kahvilan omistaja rientää ilmoittamaan asiasta poliisille, että näiden on suojeltawa hänen kahvilaansa yleisiltä naisilta, että — yleiset miehet kehtaisivat paremmin kahvilassa käydä.

Eikö tämä ole purevinta ivaa tosioloista. Nainen. kanssasyllisenä saa poistua, mies tahtoo sen, että hän rikostoveri punastumatta voi näytellä siveellisyssankarin osaa oman luokkansa naisille.

Tänlaista tapahtuu meidän hyvässä Helsingissämme, häikäilemättä ja yhä elävät käsitteet nainen yksin rikollinen, mies — rikostoveri, siveellinen. Milloin muuttunevat ne? M. S.

— **Kauhavan T. Y. Naisosaston kuukausikokous** pidettiin 15 p. huhtikuuta. Keskusteltiin josko naiset ottavat osaa vappuna ohjelman suorittamiseen, ja päätettiin kirjoittaa käsin kirjoitettu lehti »Kevät Tervehdys», toimittajiksi tulivat Lempi Sand ja Lempi Kivimäki. Osaston lipun kantajiksi valittiin Senia Kangasaho ja Liisa Lahonmäki. Sitten keskusteltiin osaston sisäisistä asioista ja luettiin viime kokouksen pöytäkirja, joka hyväksyttiin antamalla pieniä muistutuksia. Neiti Anna Roiha luki naisosaston kokouksessa ilmestyvän sanomalehden »Tahdon», runon lausui Esteri Hautanen. Seuraavaan kuukausikokoukseen valittiin ohjelman suorittajat. Keskustelukysymyksiä tuomaan Maria Lindholm, Lyydi Pohjola ja Senia Kangasaho, runon lausujiksi Lempi Pukkila ja Lempi Kivimäki, kertomuksen lukijoiksi tulivat Hilja Latikka, Manta Toppari ja Maiju Ahl. »Tahdon» toimittajiksi Lempi Harri ja Tyyne Kopla.

— **Suuri naisten kokous** juutalaiskysymyksen johdosta oli Helsingissä. Kysymyksen alusti neiti Vera Ostroumoff. Asiaa kannatettiin vaan sen tekemiseksi laajemmalti tunnetuksi päätettiin panna myöhemmin uusi kokous. Englannin työläisnaisten mielenosotuskokoukseen lähettämään Sos. dem. Naisliiton sähkösanomaan päätti kokous yhtyä.

— **Inkilän Naisosaston kuukausikokous** pidettiin 13 p. t. k. 1909. Luettiin edellisen kokouksen pöytäkirja ja hyväksyttiin. Päätettiin m. m. myydä osaston ompeluseuran käsityöt työväenyhdistykselle siten, että työn arvo lahjoitetaan, maksu kannetaan vaan pääomasta. A. H.

— **Lahjoituksia Työläisnaiselle.** Elisenvaaran naisosasto toimeenpani iltaman Työläisnaisen hyväksi Sorjossa 7 p. helmik. jossa avusti Sorjon t. y. naisosasto antamalla ilmaiseksi huoneen ja ravintola tulot. Lehden konttoriin on Aino Enbergin kautta lähetetty iltamatulot 47:50 p. josta lausumme toverilliset kiitokset.

— **Kuolajärven** naisosasto on myös lahjoittanut lehdelle 40 Smk. Jos kaikkialla olisi tällainen innostus, kyllä lehti menestyisi.